

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ KA2 XENIOS ZEUS

Διαχείριση των προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών μέσω της ανάπτυξης των εκπαιδευτικών και επαγγελματικών πλαισίων για παιδιά και ενήλικες

Σούλα Μητακίδου, καθηγήτρια ΠΤΔΕ, ΑΠΘ

Είναι πρόγραμμα Erasmus+, του Τομέα Σχολικής Εκπαίδευσης με διάρκεια 24 μήνες (από 01-09-2016 έως 31-08-2018) και αριθμό σύμβασης 2016-1-EL01-KA201-023512 μεταξύ της Εθνικής Μονάδας Συντονισμού του Προγράμματος Erasmus+ (IKY) και της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας, που είναι ο κύριος συντονιστής του Έργου.

○ <http://www.xenioszeus.kmaked.eu/index.php/el>

Εταίροι:

- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Παιδαγωγικό Τμήμα και Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας)
- Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (Παιδαγωγική Σχολή)
- Πανεπιστήμιο της Aix-Marseille, Faculty of Arts, Letters, Languages and Human Sciences, Μασσαλία, Γαλλία
- Human Rights Youth Organisation (H.R.Y.O.), M.K.O., Παλέρμο, Ιταλία (για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε νέους)
- Δήμος Παιονίας (Πολύκαστρο Κιλκίς),
- Δήμος Δέλτα (Διαβατά),
- Δίκτυο Άλφα (Κέντρο Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας Δυτικής Θεσσαλονίκης) και
- Αρχεία Χαρτογραφικής Κληρονομιάς των Γενικών Αρχείων του Κράτους

- Το πρόγραμμα επιδιώκει να διευκολύνει την ευαισθητοποίηση και την εξοικείωση παιδιών και νεαρών προσφύγων με τον ελληνικό πολιτισμό και την ελληνική γλώσσα σε πλαίσιο άτυπης εκπαίδευσης, μέσα από υλικά όπως ο ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑΤΟΣ και το ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ.
- Η εφαρμογή του υλικού στα κέντρα φιλοξενίας Διαβατών και Δήμου Παιονίας στο Κιλκίς επιδιώκει να παίξει το ρόλο γέφυρας ανάμεσα στα κέντρα φιλοξενίας και στα σχολεία.

Οι ιστότοποι των εταιρών του Προγράμματος
Xenios Zeus

1	Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	http://xenioszeus.uowm.gr/el/2017/04/01/
2	Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς	http://www.maplibrary.gr/ImmigrationFlows.htm
3	Πανεπιστήμιο ESPE, Aix - Marseille	https://espe.univ-amu.fr/fr/news/2371/3eme-reunion-transnationale-du-projet-xenios-zeus-a-marseille
4	H.R.Y.O. - M.K.O. για τα ανθρώπινα δικαιώματα σε νέους	http://www.hrvo.org/en/
5	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης – Παιδαγωγική Σχολή Δημοτικής Εκπαίδευσης	http://kids.mediasuite.gr/
6	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης – Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας	https://opencourses.auth.gr/courses/ZEUS101/
7	Δίκτυο Άλφα	http://www.diktioalpha.gr/

Τίτλος	Ημερομηνία Δημοσίευσης	Εμφανίσεις
Οδηγός Καλωσορίσματος από το Πανεπιστήμιο της Μασσαλίας Γαλλία	18 Ιουλίου 2017	Εμφανίσεις: 205
Οδηγός Καλωσορίσματος για τους πρόσφυγες από τους Ιταλούς Εταίρους της ΜΚΟ HRYO, από το Παλέρμιο της Σικελίας	17 Ιουλίου 2017	
Οδηγός Καλωσορίσματος από το Παιδαγωγικό Τμήμα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου για Δημοτική Εκπαίδευση	16 Φεβρουαρίου 2017	Εμφανίσεις: 363
Οδηγός Καλωσορίσματος για τους Ενήλικες Πρόσφυγες από το Σχολείο της Νέας Ελληνικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης	14 Φεβρουαρίου 2017	
Οδηγός Καλωσορίσματος για Προσφυγόπουλα Προσχολικής Ηλικίας από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	14 Φεβρουαρίου 2017	Εμφανίσεις: 392

Ως εταίρος στο πλαίσιο αυτού του Προγράμματος, το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΑΠΘ ανέλαβε:

- τη δημιουργία **Οδηγού Καλωσορίσματος** για παιδιά 6-15 χρονών
- την ανάπτυξη **Εκπαιδευτικού Υλικού** για την εξοικείωση/γνώριμία παιδιών, της ίδιας ηλικίας με τον ελληνικό πολιτισμό και γλώσσα σε πλαίσιο ατυπής εκπαίδευσης
- την **επιμόρφωση των εθελοντών εκπαιδευτικών** που θα αξιοποιήσουν το Εκπαιδευτικό Υλικό και τον Οδηγό Καλωσορίσματος στα κέντρα φιλοξενίας προσφύγων
- την αξιολόγηση και πιθανή αναμόρφωση του δημιουργημένου υλικού

ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΛΩΣΟΡΙΣΜΑΤΟΣ

○ Με τον Οδηγό Καλωσορίσματος, παιδιά πρόσφυγες σχολικής ηλικίας με τους γονείς ή κηδεμόνες τους ή/και με εκπαιδευτικούς στα κέντρα φιλοξενίας μπορούν να περιηγηθούν στην πόλη και να επισκεφτούν ιστορικούς χώρους, να βρουν και να γνωρίσουν σύγχρονα, καθημερινά χρήσιμα καταστήματα/κτήρια και να ρίξουν μια ματιά σε ένα σχολείο.

<http://kids.mediasuite.gr/>

- Η δομή του Οδηγού στηρίζεται στις αρχές γραμματισμού σε μια δεύτερη ή ξένη γλώσσα. Οι πληροφορίες παρουσιάζονται με γραπτό κείμενο και συνοδεύονται από εικόνα και ήχο προσφέροντας αυξημένες ευκαιρίες ταύτισης σημαίνοντος και σημαινόμενου.
- Με τη δυναμική σύμπραξη της γραπτής γλώσσας, του ήχου και της εικόνας προκύπτουν οφέλη γλωσσικά και γνωστικά που διευκολύνουν την εξοικείωση με το νέο τόπο διαμονής και με τους ήχους της ομιλίας σε αυτόν τον τόπο.

- Το γραπτό κείμενο-λεζάντα κάτω από κάθε εικόνα είναι ολιγόλογο όταν απευθύνεται σε παιδιά μικρότερης ηλικίας και λίγο μεγαλύτερο για τα μεγαλύτερα παιδιά.
- Επίσης, προτείνονται διαδικτυακοί τόποι για περισσότερες πληροφορίες για τις περισσότερες από τις καταχωρήσεις.

Όπου ήταν δυνατόν, έγινε προσπάθεια να συνδεθεί ο πολιτισμός προέλευσης (με χώρα παράδειγμα τη Συρία) με τον πολιτισμό υποδοχής.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

○ Το Εκπαιδευτικό Υλικό αποτελείται από το *Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού* και τα *Φύλλα Δραστηριοτήτων* για τα παιδιά. Οι θεματικές του ενότητες αντιστοιχούν στους τρεις θεματικούς άξονες του Οδηγού Καλωσορίσματος, αναφέρονται δηλαδή σε μνημεία πολιτισμού, στην καθημερινότητα και στο σχολείο.

Το Εκπαιδευτικό Υλικό ΔΕΝ αποτελεί διδακτικό εγχειρίδιο, όπου με έναν γραμμικό τρόπο πρέπει να διδαχτεί μια συγκεκριμένη διδακτική ύλη, αλλά αποτελεί μια πρόταση ανοικτή σε συνεχείς ζυμώσεις, διαφοροποιήσεις και αναθεωρήσεις. Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να κινείται στο χώρο της θεματικής ενότητας αλλά παράλληλα να διατηρεί και την ετοιμότητα να ανατρέψει και να αναδιαμορφώνει το περιεχόμενο της, ανταποκρινόμενη/ος στις ρητές ή υπόρρητες προτάσεις των παιδιών και στη δυναμική της ομάδας.

- Ο ευέλικτος χαρακτήρας του υλικού ακυρώνει την έννοια της συγκεκριμένης χρονικής διάρκειας που χρειάζεται για να καλυφτεί η κάθε ενότητα. Ο εκπαιδευτικός έχει την ελευθερία να αυτενεργήσει επεκτείνοντας και αναμορφώνοντας τις προτεινόμενες δραστηριότητες ή/και δημιουργώντας δικές του, υποβάλλοντας έτσι το υλικό σε διαρκή ανανέωση και επικαιροποίηση.

Οι εκπαιδευτικοί, που θα εφαρμόσουν το υλικό στο πεδίο, λειτουργούν ως «σκαλωσιά» που θα διευκολύνει τα παιδιά να κατανοήσουν τον κόσμο γύρω τους στη χώρα υποδοχής. Αντλώντας από τα ενδιαφέροντα και κτίζοντας πάνω στις δυνατότητες και τα ταλέντα τους, το Εκπαιδευτικό Υλικό στοχεύει πρωτίστως να εξοικειώσει τα παιδιά με τον τόπο που τους φιλοξενεί, τον πολιτισμό και την καθημερινότητά του.

- Οι ολιστικές πρακτικές που διέπουν τη δημιουργία του υλικού καθιστούν την κατάκτηση της γλώσσας μια φυσική και αυθόρμητη διαδικασία, αυτονόητο αποτέλεσμα των διαπολιτισμικών ανταλλαγών ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς και παιδιά.

Υπάρχει ποικιλία σημειωτικών πόρων από όπου μπορούν να αντλούν πληροφορίες και να αναπτύσσουν ενδιαφέροντα τα παιδιά.

Έτσι, μέσα στον οδηγό υπάρχουν προτάσεις που αναπτύσσονται με αφορμή τη χρήση κάποιων παιδικών βιβλίων γραμμένων είτε στην ελληνική είτε στην αγγλική είτε και στην αραβική γλώσσα. Κάποια από αυτά τα βιβλία είναι προσβάσιμα σε ηλεκτρονική μορφή, κάποια άλλα υπάρχουν μόνο σε έντυπη μορφή. Επιπλέον, υπάρχουν προτάσεις που αναπτύσσονται με αφορμή την προβολή κάποιων βίντεο ή ταινιών.

- Στο τέλος κάθε θεματικής ενότητας προσφέρεται, ως παράρτημα, εικονογραφικό υλικό το οποίο μπορεί να εκτυπωθεί/φωτοτυπηθεί.

- Το Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού συνοδεύεται από δύο πακέτα με Φύλλα Δραστηριοτήτων για τα παιδιά που το καθένα απευθύνεται σε διαφορετική ηλικιακή ομάδα (μικρότερα παιδιά 6-9 ετών, μεγαλύτερα παιδιά 10-15 ετών).

- Κι εδώ, όπως και στις δραστηριότητες του Εγχειριδίου, ο ηλικιακός χωρισμός είναι ενδεικτικός και επαφίεται στον/στην εκπαιδευτικό να αποφασίσει ποια φύλλα θα χρησιμοποιήσει ανάλογα με την προηγούμενη γνώση και τις δεξιότητες που ήδη έχουν αναπτύξει τα παιδιά στα οποία απευθύνεται.

- Οι εκπαιδευτικές προτάσεις δίνουν αφορμή για ανάπτυξη γλωσσικών και μαθηματικών δραστηριοτήτων, αλλά και δραστηριοτήτων που αφορούν άλλα επιστημονικά πεδία, όπως γεωγραφία, ιστορία, φυσική, στοιχεία θρησκευιολογίας, κλπ.

Επίσης σε όλες τις θεματικές ενότητες γίνεται προσπάθεια να έρχονται τα παιδιά σε επαφή με διάφορες μορφές τέχνης ώστε να αναπτύσσεται η αισθητική και η δημιουργικότητά τους. Επιπλέον, οι προτάσεις για ψηφιακές διαδικτυακές εφαρμογές και για χρήση ψηφιακών εργαλείων συμβάλλει στην καλλιέργεια του ψηφιακού γραμματισμού.

○ Η ονομασία «**έλα**» του Εκπαιδευτικού Υλικού είναι συμβολική και σηματοδοτεί το ρόλο που ευελπιστεί να παίξει, προκαλώντας και προσκαλώντας σε διαπολιτισμικές ανταλλαγές και δημιουργώντας γέφυρες επικοινωνίας μέσα από **εκατοντάδες λέξεις αλληλοκατανόησης.**

